

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	073 Менеджмент
Тип і назва освітньої програми	ОПП Менеджмент підприємства
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 6.0 Загальна кількість годин – 180, із яких: <i>денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 32 год., практичних – 28 год. <i>заочна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 22 год., практичних – 14 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова викладання	державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної
Контактні дані розробника	Викладач: Сазонова Тетяна Олександрівна , кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 488а (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> tetiana.sazonova@pdau.edu.ua <i>тел.</i> +380669609281 <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/sazonova-tetyana-oleksandrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Менеджмент, Українська мова (за професійним спрямуванням), Статистика, Управління витратами
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 11. Здатність до адаптації та дій у новій ситуації. ЗК 13. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності. ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). <i>спеціальні (фахові):</i> СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації. СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання	RH08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. RH09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. RH10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. RH14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації. RH15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в команді, здатність системно та критично мислити, креативність, оригінальність та ініціативність, стресостійкість, генерування ідей, вміння презентувати результати командної роботи	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо розроблення та реалізації HR-політики сучасного, раціонального відбору працівників на посади та формування дієвого трудового колективу, оцінювання та розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Значення персоналу для розвитку підприємства Тема 2. HR менеджмент як соціальна система менеджменту підприємства Тема 3. HR політика підприємства Тема 4. HR планування на підприємстві. Тема 5. Рекрутинг персоналу. Тема 6. Трудова адаптація персоналу. Тема 7. Формування колективу підприємства. Тема 8. Соціальний розвиток колективу підприємства. Тема 9. Оцінювання персоналу підприємства. Тема 10. Управління дисципліною та мотивацією праці персоналу. Тема 11. Управління кар'єрою та розвитком персоналу підприємства. Тема 12. Управління процесом вивільнення персоналу підприємства. Тема 13. Ефективність HR-менеджменту на підприємстві.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, бесіда, пояснення), наочні (ілюстрування), практичні (вправи, практичні роботи); Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів (метод пізнавальної гри; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження); Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (проектування професійних ситуацій; кейс-метод; рольові та ділові ігри; метод «Мікрофон»; командні конкурси, навчальний тренінг, метод ментальної карти; трикутник Уолта Діснея; МАК); Методи усного контролю: бесіда; Методи письмового контролю: самостійна робота; тестування; Методи самоконтролю: самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані та здані до залікового тижня. Порядок повторного проходження контрольного заходу регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Загалом повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше 2-х разів: один раз – викладачеві, другий – комісії. Отримана оцінка другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	неприпустимим є списування виконаних завдань практичного заняття / самостійної роботи у інших здобувачів вищої освіти та видавання їх за свої. Списування під час екзамену (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонене. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	для виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи застосовується Режим А – «ІІІ не використовується». Здобувач виконує роботу самостійно. Тезиси, у разі їх підготовки здобувачем вищої освіти, перевіряються на наявність текстових запозичень і допускаються до друку та зарахування, із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі низького рівня оригінальності, тези вважаються такими, що непідготовлені та додаткові бали за них не зараховуються. Використання ІІІ під час підготовки тез доповідей, допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності, Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету і вимог відповідного видавництва щодо використання ІІІ.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності на лекційному / практичному занятті з поважної причини, здобувач має самостійно опрацювати пропущені заняття / виконати завдання та здати на перевірку викладачу. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компоненту, або в процесі його опанування. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття

	відповідних результатів навчання можливе, зокрема, після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Більш детально процедура оскарження результатів оцінювання наведена у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в полтавському державному аграрному університеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Управління персоналом : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. / За заг. ред. М. Шубалого. Луцьк: ЛНТУ, 2023. 414 с. URL: <http://surl.li/seqwor>
2. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.
3. Менеджмент персоналу: навч.-методич. посіб. / Дяків О. П. та ін. ; за заг. ред. М. М. Шкільняка. Тернопіль. 2022. 280 с.
4. Менеджмент персоналу : навчальний посібник / Укл. О.В. Безпалько та ін. ; за заг. ред. О.І. Драган. Київ : МПП «ЛІНО», 2022. 612 с.
5. Сочинська-Сибірцева І. М., Доренська А. О., Тушевська Т. В. HR-менеджмент: навч. посіб. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 278 с. URL: <http://surl.li/gmgaqs>

Допоміжні:

1. Кеннеді Ден С. Книга Безжальний менеджмент. Управління людьми та прибутком. Харков: Фабула, 2021. 304 с.
2. Сазонова Т.О., Пасічник Є.М. Роль командного менеджменту в ефективній діяльності підприємства. *Економічний форум*. 2021. Том 1. Вип. 1. С. 147-153.
3. Сазонова Т. О., Богданова В. С., Проскура О. С. Роль самомотивації в професійній діяльності менеджера. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2022. Вип. 1 (124). С. 89-93. URL: <http://surl.li/wvfodi>
4. Сазонова Т.О., Сенкевич М. Ю., Столярова А. С. Роль розвитку комунікаційної компетентності менеджера в системі підвищення ефективності управління персоналом в сучасних умовах. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 3. С. 87-90. URL: <http://apie.org.ua/uk/rol-rozvitku-komun%D1%96kac%D1%96ino%D1%97-kompet/>
5. Сазонова Т. О., Терещенко В. С., Авраменко В. Р. Ефективний конфлікт-менеджмент як індикатор соціально відповідальної поведінки керівника підприємства. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 2. С. 109-112. URL: <http://apie.org.ua/uk/efektivnii-konfl%D1%96kt-menedzhment-iak-%d1%96n/>

Інформаційні ресурси

HR-Лига Спільнота кадровиків і фахівців з управління персоналом. Офіційний сайт: URL : <https://hrliga.com/index.php?module=books&cid=4>

Всеукраїнська асоціація кадровиків. Офіційний сайт: URL : <http://www.kadrovik.ua/>

HRM Exam URL: <https://www.Hrmexam.Com/>

KadrEX.кадровий експерт. URL: <https://kadrex.profprensa.com/>

Expertus: кадри. URL: <https://1k-vip.expertus.ua/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту
ім. І. А. Маркіної
протокол від 01 вересня 2026 року № 1

Додаток до си­ла­бу­су

Схе­ма на­ра­ху­ван­ня ба­лів із на­в­чаль­ної дис­ци­плі­ни

073МЕН_бд_2024;

D3МЕН_бд_2025[1](стн)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язу- вання тестів	тези*	конс- пект**	екзамен	
Тема 1. Значення персоналу для розвитку підприємства	3	2	2	10	10	20	7
Тема 2. HR менеджмент як соціальна система менеджменту підприємства	3	2	1				6
Тема 3. HR політика підприємства	3	2	1				6
Тема 4. HR планування на підприємстві.		2	2				4
Тема 5. Рекрутинг персоналу.	3	2	1				6
Тема 6. Трудова адаптація персоналу.	3	2	1				6
Тема 7. Формування колективу підприємства.	3	2	2				7
Тема 8. Соціальний розвиток колективу підприємства.	3	2	1				6
Тема 9. Оцінювання персоналу підприємства.	3	2	1				6
Тема 10. Управління дисципліною та мотивацією праці персоналу.	3	2	2				7
Тема 11. Управління кар'єрою та розвитком персоналу підприємства.	3	2	1				6
Тема 12. Управління процесом вивільнення персоналу підприємства.	3	2	1				6
Тема 13. Ефективність HR-менеджменту на підприємстві.	3	2	2				7
Тези*				10			10*
Конспект**					10		10**
Екзамен						20	20
Разом	36	26	18	10		20	100

* та ** є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

073МЕН бз 2024;
D3МЕН бз 2025[1](стн)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	тези*	конспект**	екзамен	
Тема 1. Значення персоналу для розвитку підприємства	6		2	10	10	20	8
Тема 2. HR менеджмент як соціальна система менеджменту підприємства		2	1				3
Тема 3. HR політика підприємства	6	2	1				9
Тема 4. HR планування на підприємстві.		2	2				4
Тема 5. Рекрутинг персоналу.	6	2	1				9
Тема 6. Трудова адаптація персоналу.		2	1				3
Тема 7. Формування колективу підприємства.	6	2	2				10
Тема 8. Соціальний розвиток колективу підприємства.	6		1				7
Тема 9. Оцінювання персоналу підприємства.		2	1				3
Тема 10. Управління дисципліною та мотивацією праці персоналу.	6		2				8
Тема 11. Управління кар'єрою та розвитком персоналу підприємства.	6	2	1				9
Тема 12. Управління процесом вивільнення персоналу підприємства.		2	1				3
Тема 13. Ефективність HR-менеджменту на підприємстві.		2	2				4
Екзамен							20
Тези*				10			10*
Конспект**					10		10**
Разом	42	20	18	10*	10**	20	100

* та ** є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість правильних відповідей	Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8 (4)	1,75-2 (1)	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
5-6 (3)	1,25-1,5 (0,75)	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
3-4 (2)	0,75-1 (0,5)	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
1-2 (1)	0,25-0,5 (0,25)	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0	0	Неможливо оцінити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

тестові завдання можуть містити 8 або 4 питань

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях:
для денної форми здобуття освіти:

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	Відповіді загалом вірні, але містять деякі помилки / простежуються прогалини в теоретичній підготовці здобувача. Здобувач достатньо активний на занятті. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,5	Відповіді містять ряд помилок, здобувач не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, йому складно сформулювати комплексне рішення щодо поставленого завдання, або він подекуди не може простежити причинно-наслідковий зв'язок. Здобувач проявляє середню активність та здійснює роботу над помилками. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,0	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Слабка активність на занятті, але завдання намагається виконувати. Здобувач здатний зрозуміти помилковість власних суджень чи рішення та їх причини, але готовності проводити роботу над помилками не проявляє. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0,5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

для заочної форми здобуття освіти:

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
5	Відповіді загалом вірні, але містять деякі помилки / простежуються прогалини в теоретичній підготовці здобувача. Здобувач достатньо активний на занятті. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
4	Відповіді містять ряд помилок, здобувач не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, йому складно сформулювати комплексне рішення щодо поставленого завдання, або він подекуди не може простежити причинно-наслідковий зв'язок. Здобувач проявляє середню активність та здійснює роботу над помилками. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3-2	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Слабка активність на занятті, але завдання намагається виконувати. Здобувач здатний зрозуміти помилковість власних суджень чи рішення та їх причини, але готовності проводити роботу над помилками не проявляє. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи
для денної форми здобуття освіти:

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Виконані всі завдання. Здані виконані завдання вчасно. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,5	Відповіді на завдання самостійної роботи містять деякі помилки. Виконані всі завдання. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,0	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0,5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Завдання виконані неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

для заочної форми здобуття освіти:

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Виконані всі завдання. Здані виконані завдання вчасно. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,5	Відповіді на завдання самостійної роботи містять деякі помилки. Виконані всі завдання. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,0	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0,5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Завдання виконані неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання підготовки тез

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Тези мають високу наукову цінність, містять авторські висновки, критичний аналіз або креативні рішення. Повна відповідність темі та програмі. Оформлення відповідає вимогам, без помилок. Робота прийнята до друку або вже опублікована. Демонструється здатність до глибокого синтезу знань. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.
7-8	Тези повністю відповідають програмі. Присутній авторський підхід, але критичний аналіз виражений менш яскраво. Оформлення відповідає вимогам (допускаються 1-2 дрібні технічні огріхи). Робота готова до друку, отримано позитивний відгук, але процес публікації на фінальній стадії. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.
5-6	Тези відповідають темі, проте мають переважно реферативний характер (опис відомого без глибокої власної аналітики). Потребували незначних доопрацювань щодо структури або змісту. Оформлення загалом правильне. Можливість публікації потребує додаткового часу. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.
3-4	Зміст тез частково розкриває тему. Відсутній креативний чи критичний підхід. Робота потребувала значного доопрацювання змістовної частини. Є суттєві зауваження до оформлення (цитування, список літератури). Не прийнято до друку в межах курсу. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результату навчання.
1-2	Тези мають лише віддалений зв'язок з програмою курсу. Матеріал викладено фрагментарно, логіка дослідження порушена. Вимоги до оформлення ігноровані. Робота не може бути рекомендована до друку без повної переробки. Загалом, здобувач демонструє незадовільний рівень формування

	компетентностей і досягнення результату навчання.
0	Тези не відповідають програмі навчальної дисципліни за змістом, присутні ознаки несамостійного виконання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результату навчання.

Шкала та критерії оцінювання конспекту

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Матеріал конспекту викладено повністю. Структура чітка, використані виділення, таблиці чи схеми. Оформлення охайне та зручне для читання.
7-8	Основний зміст лекції висвітлено повно, понятійний апарат розкрито вірно, але присутні поодинокі дрібні неточності або прогалини. Структура чітка. Оформлення охайне та зручне для читання.
5-6	Конспект має поверхневий характер, випущено ряд важливих питань лекції, є неточності у формулюванні термінів. Матеріал викладено суцільним текстом зі слабким поділом на блоки та відсутністю виділення головного.
3-4	Конспект фрагментарний, містить суттєві прогалини та помилки, викликані недостатнім опрацюванням лекційного матеріалу. Оформлення недбале, прочитати або використати конспект для підготовки складно.
2-0	Конспект практично відсутній або зведений до уривчастих речень, що не дає змоги оцінити опанування тем.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Екзаменаційний білет передбачає виконання тестів та відповідь на два теоретичних питання.

Оцінювання тестового завдання

Кількість балів	Критерії оцінювання
10 (26-30 пит.)	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
8 (20-25 пит.)	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
6 (12-19 пит.)	Демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
4 (6-11 пит.)	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0-2 (0-5 пит.)	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

Оцінювання теоретичного питання

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Питання розкрито у повному обсязі, присутні елементи аналізу, самостійне бачення та наведені практичні приклади; вільно відповідає на додаткові (уточнювальні) запитання. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	Загалом вірно викладена сутність питання, але без наведення прикладів / особистого бачення; відповідає на уточнюючі запитання Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,5	У змісті відповіді на завдання, спостерігаються помилкові судження, недостатньо повна відповідь, здобувачеві складно навести приклади, але загалом він орієнтується в сутності питання; відповіді на запитання є неповними / загальними. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,0	У відповіді спостерігаються значні помилки, здобувач слабо орієнтується у сутності, змісті питань; відповідь не повна; здобувач не демонструє власне бачення, не може навести приклади / відповісти на додаткові запитання Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0,5-0	Здобувач дуже слабо орієнтується у змісті питання / не орієнтується; не може дати відповіді на додаткові запитання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.